

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj.
Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.)
OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglašje in reklamacije pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.
Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELEFON št. 11-57

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 20. Tudi na današnji seji državne zbornice je nadaljevala tehnična obstrukcija. Pet poslancev opozicije je prosilo za dopust. Na predlog opozicije se bo o prvi prošnji glasovalo po imenih.

Dvoboj med poslancema.

BUDIMPEŠTA 20. Med posl. Zoltanom Desy in glavnim uradnikom „Budapešti Naplo“ dr. Edvardom Palajem se je danes ob 11. uri predpoludne vršil dvoboj na pištole. Nasprotnika sta dvakrat streljala, ter sta ostala nepoškodovana. Ob 12. uri je pod težkimi pogoji sledil dvoboj na sabljo. Posl. Desy je bil precej težko ranjen na glavi in mu je bilo skoraj odsekano levo uho, dočim je ostal Palay nepoškodovan. Nasprotnika sta se spravila. Posl. Desy-ja so spravili v Rothschildovo bolnišnico, kjer so mu zašili rane.

Kolera.

CARIGRAD 20. Včeraj so v mestem delu Kassim paše ugotovili pet slučajev kolere.

NEW-YORK 20. Na kvarantenskem otoku je na novo obolela ena oseba. Bakteriološki ugotovitve, da se med 600 naseljenca nahaja pet nosilcev bacilov kolere, zahteva najostreje odredbe. Mestni zakonodajci je bila predložena resolucija, naj se naseljevanje ustavi, dokler se ne odstrani nevarnost.

Narodno ujedinjenje.

Spisal dr. poslanec dr. Rybář.

K mnogim posebnostim avstrijskega parlamentarizma spada to, da se grupiranje poslancev ne vrši toliko po političnih principih, marveč po narodnih stališčih. Odkar so na podlagi novega volilnega reda ustanovljeni v narodnem pogledu precej homogeni volilni okraji, se sicer volilni boji skoro povsod vrše v znamenju političnih in socijalnih strankarskih razlik; ali takoj na to se politične stranke, ki so se do zadnjega momenta najstrediteje pobijale, združujejo v enotne narodne zveze. Od uvedanja splošne volilne pravice je izstila socijalna demokratska stranka pričakovala oslabljenja narodne misli, kakor stranketvornega elementa, ter grupiranja v smislu tudi v Avstriji močno razvitih razrednih in interesnih nasprotstev. Ali zgodilo se je nasprotno. Najrazličnejše politične stranke, ki se doma pobijajo do noža (in to često v pravem pomenu besede), so se na Dunaju združile v narodne zveze, dočim je morala ona stranka, ki je bila doslej najbolj enotna, namreč socijaldemokratska, občutiti na lastnem telesu moč narodne ideje. Le Nemci so si mogli in si morejo dovoljevati ločitev v dve veliki politični grupi, a še ti sta združeni po nemški *gemeinbürgerschaft*, katere moč smo občutili posebno mi Slovani. Vse druge narodnosti imajo že svoje enotne narodne zveze, med katerimi je potrebno omenjati enotnost češki klub, ki spaja zastopnike najrazličnejših političnih prepričanj in celo svetovnih naziranj in ki je tvoril že med volilnim bojem volino parolo za vse češke narodne stranke.

Edino izjemo so delali in delajo — in sicer na svojo očitno škodo — Jugo-

slovani. Delali so se sicer že v prejšnjem parlamentu poizkusi, da bi se Jugoslovani združili v taktično enoto, ali v ta namen ustanovljena „Narodna zveza“ je kmalu dovela do secesije štirih dalmatinskih poslancev z dr. om Ivčevićem na čelu in tako je „Narodna zveza“ kmalu postala tvorba brez vsebine in moči. Pozneje se je sicer še enkrat poskušalo ustanoviti enotno jugoslovansko vseučiliški klub; ali ne glede na to, da mu dalmatinski posl. dr. Smolaka ni pripadal, je bil konstituiran le za en jedini namen, to je: za enotno postopanje ob italijanskem vseučiliškem vprašanju, radi česar ni mogel preprečiti cepljenja ob drugih vprašanjih.

Naravne posledice temu globoko segajočemu cepljenju in s tem združenemu rivaliziranju obeh jugoslovanskih, prilično jednako močnih skupin so se pokazale seveda ob vsaki priliki. Posamične osebe in skupine so mogle sicer začasno igrati v zbornici neko vlogo, ali jugoslovanska delegacija z nje mnogimi skupnimi interesi ni mogla priti do veljave!

To dejstvo, kakor tudi razvoj v narodnosorodnem češkem taboru — ki je, streznjen po škodi, crpil iz šole zadnjih let važen pouk — sta v skupini jugoslovanskih poslancev, kateri pripadati je tudi meni čast in ki je sedaj združena v „Narodnem klubu“, dozorle sklep, da je z vsemi silami stremiti po združenju vseh jugoslovanskih poslancev. To se nam zdi tako samoobsebi umevno, da bi — če je en Masaryk mogel sedeti poleg p. Šilergerja in en Stransky poleg dr. Kramara in bo skoro gotovo še sedel — tudi dr. Ivčević in dr. Šusteršič mogla stopati skupno.

All grenke izkušnje zadnjih let so menda, kakor se zdi, šle brez sledi mimo nas Jugoslovancev. Volilni boji so izstali v Dalmaciji ostavili toli grenkobe, da menijo, da se tudi na Dunaju ne morejo odreči naglašanja svojih strankarskih razlik.

Mari naj se ideji večje jugoslovanske zveze popolnoma odpovemo? Predlagana je bila zopetna ustanovitev „Zveze južnih Slovanov“, to je: združenje 13 poslancev, ki niso v „Hrvatsko-slovenski zajednici“. Ali po skušnjah, ki smo jih imeli z „Zvezo“, predvsem pa spoznanje, da bi se s tem le nadaljeval za našo stvar škodljivi zistem dveh nasproti stoječih si večjih jugoslovanskih skupin in bi se za to volilno periodo gotovo morali odreči nadi do ustanovitve enotnega kluba, nam ni kazalo želeli si take rešitve vprašanja. Odločili smo se torej, da se z drugo grupo, kjer smo našli naklonjenosti za našo idejo, lotimo ustanovitve večje jugoslovanske zveze. Pri tem pa smo si — kakor je to samoobsebi umevno pri tacih narodnih zvezah — pridržali avtonomno postopanje v naših stvareh in smo s tem tudi oni jugoslovanski grupi, ki stoji še izven skupnega kluba, nudili možnost, da se v momentu, ki se jej bo po njenem mnenju zdel najprimernejši, z nami združi v formacijo, ki bo obsegala vse jugoslovanske poslance. Naše posredovanje, ki smo si je izrecno pridržali in si je stavili kakor nalogo, najde — tako se nadajamo — v pripravnem momentu pravo ocenjenje in uvaževanje.

Moglo bi se nam očitati, da bi bili tudi mi lahko čakali na ta moment. Če pa pomislimo, da je moč za nas Slovence najnevarnejše grupe v zbornici, to je nemške na-

rodne zveze, po izidu volitev nevarno narastla, ter da ta grupa po ustanovitvi naravnost proti nam naperjene napadalne skupine, udruženja nemških poslancev alpskih dežel, ne dopušča nikakega dvoma o resnosti situacije, potem je lahko uvideti, da nikakor nismo smeli izgubljati časa. Dalmacija je daleč proč od strela; pri nas pa je „Hannibal ante portas“. Iztegnjeni prsti pangeronizma postajajo že zelo občutni celo v našem Primorju.

Ta uvaževanja so morala nadvladati vse naše druge pomisleke ter dovesti do hitrega sklepa. Pri tem obžalujemo prav posebno, da ne le del Dalmatincev, ampak da tudi zastopnik Ljubljane z ozirom na sedaj akutno vprašanje občinskega sveta stoji še na strani. Ali prepričani smo, da ob vsem varovanju in spoštovanju obojestranskih stališč obe slovenski stranki v danem momentu zaželita in omogočita navzočnost zastopnika našega narodnega in kulturnega središča v skupni jugoslovanski zvezi. Da pride ta moment čim prej, to bodi naloga vseh, ki žele, da pride Jugoslovanstvo na Dunaju do popolne veljave!

„Slavisches Tagblatt“ priobčuje v svoji včerajšnji številki poleg že omenjenega članka dr. Rybář-a pod naslovom „Hrvatsko-slovenski klub“, drug članek, v katerem povdarja, da so se nemški alpski poslanci tesno združili edino-le v svrhu, „da bi mogli jugoslovanskemu vprašanju posvečati potrebno pažnjo“.

S tem je najnespravljiveja nemška frakcija napram vsem našim gospodarskim in kulturnim zahtevam zavzela bojno pozicijo in mi naj bi nudili sovražniku žalostno sliko razdrobljene, needine čete, ki je nesposobna in brez moči, da bi se ubranila sovražnih napadov in bi mogla komaj misliti na pozitivno zasledovanje narodnih koristi? Ali naj ostanemo brez koristi žalostne izkušnje iz prve ljudske zbornice? — Tradicionalni uspehi enotnega poljskega kluba so znani, Čehi so se združili in pred malo dnevi so se združili tudi Malorusi. Samo Jugoslovani naj bi se ne okoristili od naukov parlamentarne zgodovine in izglede dejstev? Zato je bila skoro povsod med Jugoslovani odobravana misel enotne parlamentarne zveze.

Takoj po volitvah se je tudi v poslanskih krogih živahno razmotrivalo o tem. Posebno so bili primorski Slovenci in Hrvatje, posl. dr. Gregorin, prof. Mandić, dr. Laginja, dr. Rybář in prof. Spinčić, ki so se vsi, izvoljeni na izključno narodnem programu in najmanje prizadeti po strankarskem prepriju, energično in brez predsodkov zavzeli za vprašanje. Ti poslanci so se tudi kmalo prepričali, da njihove principijelen nasprotnik enotnega jugoslovanskega kluba.

Temu enotnemu klubu so se stavljale na pot težkoče, ker so se radi izida volitev močno poostrija nasprotstva med S. L. S. in d.rom Ravnikarjem, katerega smatra slov. napredna javnost za svojega skupnega zapupnika in ker vlada v Dalmaciji še vedno mrzlična vročina volilne borbe.

Zato se tudi ni čuditi, da dalmatinske koalicijske stranke, pri vsem tem, da odobravajo princip, združenja, žele, da bi se izvršitev istega odločila na poznejši čas, ko se raz-

burjenje poleže. Petorica primorskih poslancev pa se je bala, da bi odločitev utegnila značiti ponesrečenje ideje. Na vsak način bi se negativna škoda pokazala že o priliki konstituiranja zbornice in bližnja prihodnost bi prinesla morda mesto nadejane zblizanja še poostrenje nasprotstev. Ako bi pa bila ustanovljena enotna jugoslovanska zveza, ki bi dopuščala vsem jugoslovanskim zastopnikom, da se jej pridružijo v primerem trenutku, bila bi s tem otvorena možnost za končno sporazumljenje in združenje vse jugoslovanske javnosti.

Na podlagi tega razumevanja položaja so se primorski poslanci odločili za daljno postopanje. Konstituirali so se najpreje kakor samostojna skupina pod imenom narodni klub in so potem stopili s „Hrvatsko-slovensko zajednico“ v dogovore, ki so včeraj prišli do srečnega zaključka. Enotni „Hrvatsko-slovenski klub“ ne znači od nobene strani opustitev principljnega stališča in pušča „Zajednici“ in „Narodnemu klubu“ dovoljno avtonomije. Sicer bo še prilike, govoriti o tem, vendar bodi tu omenjeno, da „Narodni klub“ ne bo smatral svoje naloge kakor izvršene, dokler so ali bodo morali biti jugoslovanski poslanci samotarci.

To treba tu izrečno povdarjati, da se spozna ves pomen včerajšnjega dne. Prihodnost pa mora pokazati, da-li včerajšnji dan ne pomenja vsaj velikanškega koraka na potu k politični moči celokupnega jugoslovanstva. — Kar je storjeno je bilo storjeno iz čistega srca in globoke narodne zavesti.

Pogoji,

pod katerimi so primorski poslanci stopili v zvezo s „Hrvatsko-slovensko zajednico“, se glase:

Dr. Gregorin, dr. Laginja, prof. Mandić, dr. Rybář in profesor Spinčić stopajo kakor „Narodni klub“ v zvezo s „Hrvatsko-slovensko zajednico“, s katero tvorijo napram vladi in drugim parlamentarnim skupinam eno edinstveno parlamentarno in taktično enoto pod imenom „Hrvatsko-slovenski klub“, smatrajoč kakor dogovorjeno, da se jeden podpredsednikov „Hrvatsko-slovenskega kluba“ voli iz članov „Narodnega kluba“, ter da si pridržujejo avtonomno postopanje v vprašanjih, ki se tičejo izključno njihovih volilnih okrajev. — V vseh vprašanjih, ki spadajo v delokrog „Hrvatsko-slovenskega kluba“, odločuje, kar je sicer samo po sebi umevno, majoritetni princip.

Dunaj, 18/7/1911.

Mi smo včeraj mirno in stvarno navedli razloge, ki so bili merodajni za korak naših poslancev. Mislimo, da je za onega, ki je mirno in s potrebno mero razsodnosti, prečital naša izvajanja, stvar pač pojasnjena. No, danes je spregovoril svojo dr. Rybář in prinašamo ob enem izvadek iz članka, ki ga je neki drugi jugoslovanski poslanec priobčil v „Slavisches Tagblattu“. Če pa vse to še ni prepričalo koga, ga morda prepriča citat, ki ga prinašamo na drugem mestu iz „Narodnih Listov“, onih „Narodnih Listov“, o katerih piše „Jutro“, da obsojajo korak naših poslancev. To je torej prva laž „Jutra“. Druga laž je, ko piše, da označa „Čas“

PODLISTEK.

Jug.

Historičen roman. Spisal Prokop Chocholoušek Poslovenil H. V.

Kosovo polje.

Petje je umolknilo, ljudstvo pa sklanja še nižje glave; starček-patriarh, obkoljen od arhimandritov in duhovstva, kleči pred oltarjem; glasno molli, da bi bil Bog trdna zaščita pravoslavni veri in narodu, da bi z modrostjo navdihnil svoje kneze, da bodo vstrajali v obrambi vere in domovine. Dišče kadilo se vije v oblakih k oboku svetišča, tresoči se glas starčka pretresa notranost vseh, tako, da ne opaža suhega očesa med junaki, ki so vedno vriskali in bodo zopet vriskali v krvavem boju. O Bog, o Bog, da so ravno sedaj oglušila ušesa Brankovića, da se je ravno sedaj popolnoma vglobil v svoje divje misli, da ni slišal glasu patrijarha! — Ko je starček dovršil molitev, je podelil blagoslov ljudstvu. Še enkrat je zadonelo na koru slavnostno: „Gospodin! Gospodin! Gospodin!“, narod je vstal in car Lazar, ki so mu sledili ostali knezi, je potegnil svoj meč, in dvigajoč ga nad glavo,

je klical: „V svetišču Gospoda, pred obličjem božjim prisegam, sliši me Bog, sliši me moj narod: ne dam tega jekla poprej iz roke, dokler ne bosta vera in domovina osvobodeni pogubljivega poganstva, ali pa, dokler ne izteče zadnja kaplja krvi iz mojih žil!“

Zaročljalo je orožje iz nožnic in vse junaštvo je klicalo: „Tako prisegamo!“

Inv zopet je pobožna tišina v svetišču. Počasi sklanja vsak orožje, brez ropota je skrivaj v nožnico; pod širnim nebom bi se bilo to zborovanje razvpilo v hrupnem veselju, toda tukaj, na svetem prostoru, potrjuje vsakdo svojo prisego s tiho molitvijo.

Car je odhajal s knezi iz svetišča. Miloš Obilić je nosil pred njim srbski prapor; knezom je sledil Vuk Branković. Njegov pogled je bil teman kakor do sedaj; pri odhodu se je še ozrl na svojo ženo Maro, ki je svoj pajčolan odkrila; oba sta zarudela, razumela sta se v tem trenutku; ponosno in odpornost je dvignil Branković glavo, z nasmehom je sledil knezom. Ko se je car obrnil proti izhodu, so se oni, ki so stali v bližini onega čudnega mladeniča, ozrli nanj, ali že je zginil; toda, kdo ve, kaka služba ga kliče poprej iz svetišča?

Knezi, vojvode so se sestali k posveto-

vanju, a po posvetovanju k slavni gostiji pri carju, svojem gospodarju. Minul je dan; noč je legala vedno gostejše nad krajino, a v Prizrenu je še vedno glasno in živo, živo in glasno je pa tudi v carjevem dvorcu. Čela junakov, nagubana na posvetovanju, so se sedaj razjasnila; iz oči jim je sijal fini sijaj radosti; in kako bi tudi ne?! Že od nekdaj so slovele srbske devojke po ljubeznivosti in krasoti, in tukaj v dvorah carskega gradu je zbran cvet srbskih deklet, ki se zahava plesom in posluša ljubavni šepet mladega junaštva.

Toda ne vejejo povsod samo vzdihli hrepenjenja, šepeti ljubezenskih sanj. Branković hodi v nemiru skozi dvorane; občno veselje ga pušča hladnega, ledenega; nikjer ne nahaja utehe. Stopil je v stransko sobo, le slabo razsvetljeno; bil je sam, prestrašeno se je ozrl naokoli, strah ga je bilo svoje osamljenosti in svojih misli; globok vzdih se mu izvil iz stisnjenih grudí: „Ne, ni možno“, je šepetal, „niti za carsko krono ne storim tega.“

Zašumel je lahen korak na pragu. Branković se je ozrl; njegova žena Mara je stala pred njim; njeno lice je gorelo, oči so se iskrale, prsa so ji valovila v divjem viharju — ne, nič človeškega ni bilo na njej v tem trenutku. (Pride še.)

PODLISTEK.

Aeroplan.

Anton Stekar.

Toliko o pripravih „lažje nego zrak“. Prišli so pa iznajditelji, ki so hoteli presekat gorjidski voz letalnega problema in rekli: Ker zrakoplov ni vodljiv, dajmo mu letalo, da ga osvobodijo prirojenemu mero nerodnosti; ker je težko vzdržati letalni stroj v zraku, dajmo mu zrakoplov! Napraviti so hoteli takozvani razbremenilni letalni stroj, pri katerem zdene zrakoplov letalu del teže. Priprave te vrste tvorijo malo skupino letalnih strojev mešanega sistema. Dosedaj ni imela še nobena taka priprava uspehov. Mnenje strokovnjakov pa obsoja ta zistem radi tega, ker taka priprava bi morala biti hkratu težja in lažja nego zrak, ne bila bi ne ptič ne miš. Pristaši tega principa menijo, da bo imel njih letalni stroj prednosti obeh, ostalih principih „težji“ in „lažji nego zrak“, zgrajenih priprav. V resnici bo imel pa hibe obeh, brez njih prednosti. Trebalo bo dvojne motorne sile, ker se bo mo-

ta korak naših poslancev za nerazumljiv in neopravičljiv. „Čas“ poroča jasno, da so bili člani „Narodnega kluba“ izvoljeni na protiklerikalnem programu, da je z zvezo primorskih poslancev z dr. Šusteršičem onemogočena obnova „Zveze južnih Slovanov“ in da so s tem ostali dalmatinski napredni poslanci in dr. Ravnikar popolnoma osamljeni. List piše pač tako, ker je o jugoslovanskih razmerah slabo informiran. Omenjeni poslanci so danes res osamljeni, a le tako dolgo, dokler bodo to — oni hoteli, ker bodo v skupnem klubu sprejeti z odprtimi rokami, kadar bodo hoteli.

Edini češki list, ki se usaja nad našimi poslanci, so brnske „Lidoviny“, glasilo onega dra Stranskega, katerega se je že opetovano označalo za zlega duha češkega naroda in ki je bil povodom zadnjih volitev naravnost v nesrečo za češko stvar na Moravskem, kakor je opetovano konstatirala mirna in stvarna „Union“. Za nas je sicer čisto postranska stvar, kako pišejo neinformirani češki listi. Največji in najbolje informiran češki svobodomiselni list „Narodni listy“ odobrava korak naših poslancev in s tem je stvar, v kolikor se tiče češke javnosti, za nas ugodno rešena.

„Jutro“ se mi navsezadnje niti ne čudimo, da piše tako, kakor piše. Ta list živi od senzacij, zato mu je pač tudi ta prilika dobro došla kakor zaželjena kost, na kateri gloda. Čudimo se pa, da je tudi „Slovenski narod“, ki je še pred kratkim plediral za skupno nastopanje naše delegacije na Dunaju, sedaj odprl vse registre ogorčenja ter prevzel vlogo „Jutrovega“ sekundanta.

Bodi torej tudi „Slovenskemu Narodu“ povedano, da so naši poslanci bili izvoljeni na *narodnem* programu, da je dr. a Gregorina sicer res podpirala napredna stranka, a da on ni kandidiral na naprednem, ampak na narodnem programu ter da je na vseh shodih s posebnim povdorkom naglašal, da je za jedinstveno nastopanje vseh slov. poslancev na Dunaju. Dr. Gregorin ni storil torej nič drugega, nego to, kar je napovedoval in čemur so pritrjali na vseh shodih. Dr. Gregorin je naglašal, da brez zaveznikov ne bo mogel dosežati vspehov, a kje naj jih išče prej nego pri lastnih sonarodnjakih?! A ker slovenskih liberalcev na Dunaju — ni, je samoobsebi umevno, da so naši primorski poslanci morali iskati kooperacije s Hrvatsko-slovensko zajednico. Gospodje okoli „Slovenskega Naroda“ in „Jutra“, naj raje s pametnim delom — a ne s krikom — poskrbe, da Kranjska in Štajerska pošljeta na Dunaj — liberalnih poslancev!

Potem se našim ne bo treba več vezati s klerikali in dr. Šusteršič ne bo več predsednik skupnega jugoslovanskega kluba. Mi stojimo na stališču, da mora oni, ki hoče v politiki dosežati vspehov, vedno biti pripravljen tudi na kompromise. Izvestni gospodje, katerih obzorje ne sega preko Ljubljane, tega seveda ne razumejo; zato tudi s svojimi volilnimi uspehi ne morejo preko mej Ljubljane.

(Naše telef. poročilo.)

Dunaj, 20. julija.

Zbornica danes ni imela seje. Slovensko-hrvatski klub je imel danes sejo, na kateri se je posvetovalo o raznih aktualnih stvareh. — Jutri se bo vršila volitev predsedstva zbornice. Kandidat za mesto predsednika je član nemško-narodne zveze dr. Sylvester. Klub je sklenil, da ne bo ovrnil izvolitve. Jugoslovani kandidirajo za eno mesto podpredsednika posl. Pogačnika.

Slov.-hrvatski klub je sklenil dalje, da se ne bo protivil razpravi o bančni predlogi. Klub je izvolil odsek, sestojč iz poslancev dr. a Laginja, dr. Dulibića in dr. Kreka, ki naj preštudirajo vprašanje o bančni predlogi. Tudi Čehi ne mislijo ovirati razprave o bančni predlogi. V ponedeljek ne bo seje. Na prihodnji seji bodo vloženi razni nujni predlogi, med temi nujni predlog glede volilne afeze v Drobobici. Državni zbor bo bržkone zboroval sedaj le malo časa in bo potem zopet sklican koncem meseca septembra.

ralo poganjati tako letalno pripravo kakor balon in vzganjati kakor letalo ter žrtvovati prednosti balona letalu, in prednosti letala balonu. Tako sodijo strokovnjaki in nam ne preostaja drugega, nego čakati, kako se stvari razvijajo. Tu v Trstu imamo pristaša tega „tretjega sistema“, gospoda inženirja Straka; lansko leto je razstavljal svoj model, ki kaže jako zdrave ideje.

Priprave sistema „težji nego zrak“, letala delimo po načinu, kakor si tvorijo vzgon v tri skupine: *krilatna*, *vijačna* in *zmajna letala* ali *aeroplani*. Resnični uspeh so imela dosedaj samo *zmajna letala*.

Krilatna letala si tvorijo vzgon na isti način kakor ptice: frfotajo s perotnicami. Ta vrsta letal je najstarejša. Človek je videl, da leti ptica, ako frfota s peroti, in si je mislil: napravi si peroti, pa boš letel. Vendar stvar ni tako lahka. Kriljenje je videti jako enostavno, toda francoski učenjak Marey je dokazal s pomočjo kinematografskih slik ptičjega poleta, da je delovanje peroti pri letanju tako zamotano, da tehnika ne more napraviti poraben posnetek ptičjih kril. Dokazal je tudi, da deluje ptičja perot na sličen način kakor *zračni vijak*. Perot odgovarja vijaku, kakor noga kolesu. In kateri inženir bo dajal vozu

Poljski klub se bavi z vprašanjem o sestavi nove vladne večine. Načelnik poljskega kluba Bilinski dela na to, da bi sestavljali večino Nemci, Poljaki in Čehi.

Iz Ljubljane prihajajo vesti, da se radi zveze primorskega „Narodnega kluba“ s Hrvatsko-slovensko zajednico, dela na to, da bi šolska družba Sv. Cirila in Metoda omejila svoje delovanje v Trstu, zdi se pa, da je ta vest tendenciozna.

V parlamentu so se vršili danes dogovori glede mandatov v posamične odseke. Razpravljali so tudi o vprašanju, ali bi ne kazalo zmanjšati odseke, ki štejejo sedaj po 26 in 56 členu.

Primorski narodni klub.

Dr. Rybář se je za svoje parlamentarno delovanje združil z zastopniki sosednih dveh slovenskih in najbližjih dveh hrvatskih volilnih okrajev v Primorski narodni klub.

Razpravljanje o širši parlamentarni tvorbi, o Hrvatsko-slovenskem klubu, je odvrnilo javno pozornost od Primorskega narodnega kluba kot takega.

To ni prav. Že zaradi tega ne, ker brez njega ne bi se bilo prišlo do Hrvatsko-slovenskega kluba, to je do take parlamentarne zveze, zasnovane na splošni jugoslovanski podlagi, ki bi že sedaj, v tem prevažnem političnem trenutku, nosila v sebi možnost in iz te možnosti izvirajočo potencialno energijo združitve vseh jugoslovanskih poslancev v svrhu skupnega parlamentarnega delovanja za skupne narodne koristi.

Vendar je Primorski narodni klub tudi brez ozira na ravnokar rečeno za nas tržaške Slovence nemalega pomena, da si predstavlja tako majhno, skoro bi rekel, neznatno parlamentarno skupino.

Tržaška okolica in žnjo v narodno-političnem pogledu neločljivo združeni mestni Slovenci morejo le z zadoščenjem pozdraviti, da je dr. Rybář iskal in našel trdno zaslonbo svojemu parlamentarnemu delovanju v zvezi s poslanci, s katerimi se je združil v Primorski narodni klub.

Skupnost narodnih, kulturnih in gospodarskih interesov, tesne zveze v prometnem, javno-upravnem in še marsikaterem drugem oziru, skupni narodni program, ne megljen, nego *pod težo razmer* tudi v podrobnostih določen, vse to pokazuje možnost in potrebo skupnega, enotnega, parlamentarnega zastopstva za ozemlje, ki je poslalo na Dunaj dr. Gregorina, dr. Rybářa, prof. Mandića, prof. Spinčića in dr. Laginja.

Kar se prvega koraka Primorskega narodnega kluba tiče, namreč ustanovitve Hrvatsko-slovenskega kluba, pristojna sodba o tem, glede dr. Rybářa, v prvi vrsti njegovim volilec, tržaškim okoličanom. Dr. Rybář sam, tudi v tem oziru vzgleden po čutstvu odgovornosti in uveljavljanju discipline kot vrhovnega postulata vsake organizacije in proti samemu sebi, je napravil podpisnemu predsedstvu političnega društva „Edinost“ še izrazil željo, da bi to le, kot poklicani predstavnik slovenske tržaške okolice in tržaškega Slovenstva sploh, izreklo svoje mnenje o postopanju dr. Rybářa v stvari Hrvatsko-slovenskega kluba. In prvi korak v tej smeri je smatrati izredno odborovo sejo, ki je sklicana za jutri popoldne.

Ravno kot predsedniku Politčnega društva „Edinost“ mi morda ne pristojata prehiteti sklepov onih, katere sem po svoji dolžnosti povabil na posvetovanje. Vendar naj mi bo dovoljena bratska opazka, bolj osebnega značaja, ki se le posredno tiče same stvari a vendar tudi osvetljuje važno stran vprašanja.

Členi Primorskega narodnega kluba so tržaškim Slovincem, kot politiki, kot politične osebnosti, prav gotovo bližji ko vsi ostali jugoslovanski poslanci in so jim dobro znani že iz dveh let. Če smem, ne da bi se videlo neskromno, označiti stvar s stališča društva, kateremu imam čast predsedovati, naj le to omenim, da je Matko Mandić bivši dolgoletni predsednik Pol. društva Edinost, dr. Gustav Gregorin prejšnji I. pod-

noge mesto koles? Strojstvo je uč, da je *vrtče*, to je neprekinjeno gibanje najbolj ekonomično. Narava pa ne pozna kolesa ali vijaka; gibala v naravi se gibljejo prekinjeno. Pomisliti moramo, da vsotvarja narava *živa bitja*, človek pa *stroje*. Zatorej je bilo slepo posnemanje narave za tehniko še vedno brezuspešno; človek je dosegel isto, in še več nego narava, le tedaj, kadar je šel svoja pota. In vendar: v *ideji* sta si enaka! — V fotografskem stroju spoznavamo človeško oko, v zrakoplovu oblak, v natanko proračunjeni konstrukciji mosta vlada ista ideja kakor v ogrudju organskih stavb itd. in tako vidimo v *aeroplanu* vteleseno idejo *ptice*, ne pa v *krilatnem letalu*.

Ker dosedaj še ni uspelo nikako letalo te vrste, akoravno so krilatna letala najstarejša, si prihranjamo vse, kar bi bilo še povedati o njih. Omeniti hočemo le, da letalo našega rojaka gospoda inženirja M. Živica sodi v to skupino letalnih priprav.

Vijačna letala si tvorijo vzgon s pomočjo vzdigovalnega vijaka, to je vijaka, ki ima navpično (vertikalno) os. Pogonja jih navadno vijak z vodoravno (horizontalno) osjo, ako nimajo priprave, s pomočjo katere se izrablja moč vzdigovalnega vijaka tudi za

predsednik in še sedaj odbornik istega društva, dr. Otokar Rybář njegov prejšnji predsednik in ravnatelj še sedanj odbornik, da sta dr. Matko Laginja in Vekoslav Spinčić na marsikaterem občnem zboru Pol. društva Edinost govorila do tržaških Slovincem z ognjevito in umno besedo, da je posebno zadnje imenovani mnogo storil na narodno-političnem in kulturnem polju. Javno delovanje teh mož, združenih z dr. Rybářem, priznanim voditeljem tržaških Slovincem, v ožjo parlamentarno skupino in potem nje zopet (v zvezi s Hrvatsko-slovensko zajednico) v širšo parlamentarno tvorbo, bodo tržaški Slovenci, o tem sem prepričan, slej ko prej zasledovali in presojali z zaupanjem, s trdno vero v njihovo rodoljubje, njihovo izkušnost in premissljenost. Tržaški Slovenci, okoličani in meščani, so politično zreli in preudarni. Ne bodo niti v navzočem slučaju presojali postopanja svojega poslanca z drugega, razun s stališča narodne koristi, brez ozira ne na levo ne na desno.

Dr. Josip Wilfan.

Občevalni jezik domačega prebivalstva Primorske

na podlagi materijala, ki so ga podoblastni c. k. namestništva ugotovile iz vspeha ljudskega štetja leta 1910:

Trst in okolica: navzočega prebivalstva 230.704, navzočega domačega prebivalstva 190.900. Občevalni jezik navzočega domačega prebivalstva: slovenski 37.063 italijanski 142.113, nemški 9.689, hrvatski in srbski 1422, drugi 613. Na vsakih 1000 navzočih domačih prebivalcev se jih poslužuje slovenskega občevalnega jezika 194,1, italijanskega 744,4, nemškega 50,8, hrvatskega in srbskega 7,5, drugega 3,2.

Gorica-Gradiška: navzočega prebivalstva 260.269, navzočega domačega prebivalstva 249.502. — Občevalni jezik navzočega domačega prebivalstva: slovenski 151.167, italijanski 93.143, nemški 4488, hrvatski in srbski 180, drugi 524. Na vsakih 1000 navzočih domačih prebivalcev se jih poslužuje občevalnega jezika: slovenskega 605,9, italijanskega 373,3, nemškega 18,0, hrvatskega in srbskega 0,7, drugih 2,1.

Istra: navzočega prebivalstva 403.550, navzočega domačega prebivalstva 386.473. Občevalni jezik navzočega domačega prebivalstva: hrvatski 166.756, slovenski 57.576, italijanski 147.429, nemški 11.725, drugi 2987. Na vsakih 1000 navzočih volilcev se poslužuje hrvatskega jezika 431,5, slovenskega 148,9, italijanskega 381,6, nemškega 30,3, drugih 7,7.

Primorska: navzočega prebivalstva 826.875, navzočega dom. prebivalstva 826.875. Občevalni jezik navzočega domač. prebivalstva: slovenski 245.806, hrvatski in srbski 168.358, italijanski 382.685, nemški 25.902, drugi 4.124.

Na vsakih 1000 navz. dom. prebivalcev se poslužuje slovenskega jezika 297,2, hrvatskega 203,8, italijanskega 462,8, nemškega 31,3, drugih 4,09.

Domače vesti.

Pol. društvo „Edinost“ bo imelo v soboto dne 22. t. m. in v ponedeljek dne 24. t. m. ob 3. uri pop. odborovo sejo. Radi velike važnosti predmeta, o katerem bo razpravljati, so vabljani odborniki in namestniki, da se vdeležijo obeh sej polnoštevno.

Kako drugi in kako mi! Ker povzročila ustanovitev „Hrvatsko-slovenskega kluba“ tupatam nepotrebno razburjenje, pogledajmo, kako je stvar pri drugih narodih.

Čehi so razdeljeni v nešteto strank, ki si po svojih programih diametralno nasprotujejo. Vsaka stranka ima na Dunaju lastno skupino, a vsi so skupno združeni v češkem enotnem klubu. Poljaki so tudi razdeljeni v več strank in vendar imajo v svrhu skupnega postopanja enotno parlamentarno organizacijo „Poljsko kolo“. Enako imajo liberalni in klerikalni Italijani svojo „Latinsko Unijo“. Samo pri nas Slovincih, ki smo se tako globoko zarili v strankarske boje, velja

pogon. — Njih glavna neugodnost je ta, da padajo kakor kamen na zemljo, ako ustavi motor svoje delo; *smrt letalca je torej neizogibna*. Tudi o vijačnih letalih ne moremo zabeležiti vspehov. Pojavila se je pri vseh poizkusih čudna prikazen, da je sicer dvignil vijak letalo za malo višino od tal, toda tu je obviselo, ne da bi mu bilo možno leteti višje.

Tretja skupina letal so *zmajna letala*, ali aeroplani. Imenujejo se zmajna letala, ker je zračni zmaj, znana igrača dečkov, izvir aeroplana. Zmaj se vzdržuje v zraku, ker se veter upira v njegovo napovršeno ploščo. Kadar je ponehal veter, začenja zmaj padati in deček, ki ga drži za dolgo nit, se spušča v tek, da „napravi veter“, brez katerega se zmaj ne more vzdržati v zraku. Aeroplan ni ničesa drugega nego zmaj, pri katerem je deček nadomeščen z vijakom, ki ga poganja, da „napravi veter“, potrebni za vzdrževanje v zraku. Očividno je torej, da je za konečni učinek vse eno, ako se premika zrak proti nepoševni plošči zmaya, ali pa zmajna plošča proti zraku.

Kar so aeroplani edina vspešna letala, jim hočemo posvetiti sedaj vso svojo pozornost. (Pride še).

to za strašanski greh, ker sta se dva kluba v katerih sede možje različnih naziranj, zvezala v svrhu skupnega postopanja za narodne koristi! Mari sta dr. Gregorin in dr. Rybář vsled tega klerikalca, ker sta stopila v zvezo s klerikalnimi poslanci v plemenite narodne svrhe! Ne, nikakor ne. Zato mora tak dogodek razburjati samo našo slovensko javnost, ki se žalibog, še ni mogla povspeti tako visoko, da bi presojala stvari z višjega stališča, nego pa s stališča domačih strank. Čim bodo narodni primorski poslanci videli, da jim v hrvatsko-slovenskem klubu ne bo možno delati po svojih načelih, izstopijo prav gotovo *ker terorizirati se ne bodo puščali od nikogar, tudi ne od dr. Šusteršiča!* Zato počakajmo, kako se bodo stvari razvijale in potem bomo sodili.

Je torej nade, da imenovani slab, ki šteje že 29 poslancev, pritegne k sebi tudi ostalih 8, da pride končno srečno do jednotnega jugoslovanskega kluba, ki bo štel 37 poslancev.

Tako piše največji in najuplívnejši češki list o akciji naših poslancev. Vprašati moramo: Kje je tu tista obsodba, o kateri laže „Jutro“?! To je pač jasen dokaz, koliko je verjeti temu listu, ki je za nekatere ljudi v Trstu evangelij!!

Hrvatsko-slovenski klub in „Jutro“. Ljubljanski „neodvisni dnevnik „Jutro“ ima zopet enkrat priliko, da kriči in se dere. Mi smo mirno in stvarno razložili ves položaj. „Jutro“ pa še vedno kriči, da sta dr. Gregorin in dr. Rybář izdala svoje volilce, ker sta kot člana „Narodnega kluba“ skupno z drugimi primorskimi poslanci stopila v zvezo s Šusteršičevim klubom v svrhu skupnega taktičnega postopanja proti vladi in strankam. Na drugem mestu prinašamo pogoje, pod katerimi je „Narodni klub“ stopil v skupni „Hrvatsko-slovenski“ klub. „Jutro“ hoče očividno zmešati dr. Gregorinove in dr. Rybářeve volilce in jim vzeti zaupanje do njihovih poslancev. Pri tem pa se tudi poslužuje laži in pravi da vsi češki listi, med njimi tudi „Narodni listy“, obsojajo korak primorskih poslancev. Pogledajmo torej, kaj pišejo „Narodni listy“, najuplívnejši češki dnevnik.

Pod naslovom „Zedinjenje Jugoslovancev nadaljuje“ prinaša najprvo historiat, kako je prišlo do ustanovitve „Hrvatsko-slovenskega kluba“ in nadaljuje: „To združenje se je udeležilo danes zvečer in to na način, da sta oba spojenja (namreč „Narodni klub“ in Šusteršičeva „Zajednica“) ustanovila skupno parlamentarno formacijo, kateri so dali ime; „Hrvatsko-slovenski klub“. Ta klub temelji *enako, kakor enotni klub češki*, ta principu večine, a oba kluba „Narodni klub“ in „Zajednica“, sta si v svrhu posebnega zastopanja rezervirala v svojih volilnih okrajev avtonomijo in svobodno roko. „Narodni klub“ je sklenil še nadalje pogajati se v svrhu zedinjenja z vsemi jugoslovanskimi poslanci, ki se še nahajajo izven hrvatsko-slovenskega kluba.

„Narodni klub“. Klub petih primorskih poslancev v poslanski zbornici se je odrekel prvotnemu nazivanju „Primorski klub“ s čemer je omogočen vstop tudi ne-Primorcem.

Imenovanje na tukajšnjem finančnem ravnateljstvu. Ozirom na vest, priobčeno predvčeršnjim pod tem naslovom o imenovanju dr. Oskarja Helda finančnim tajnikom, smo prejeli iz uradniških krogov: Proti osebi imenovanca nimamo nič, očiti pa moramo ravnateljstvu, da je preskočilo štiri prednike in med temi tudi enega Hrvata, popolnoma večjega deželni jezikom. S tem so dotičniki očitno oškodovani.

Dostavek uredništva: Z druge strani se nam poroča, da se je to imenovanje izvršilo izven turnusa in brez razpisa, vsled česar da ni s tem nihče oškodovan v njegovem napredovanju.

Novi župnik pri sv. Ivanu. Mestni svet je na svoji tajni seji minule srede imenoval župnikom pri sv. Ivanu č. g. Frančiška Sila, dosedanega tamošnjega župeupravitelja.

Balkanova veselica v Rojanu. — Opozarjamo še enkrat na otvoritev javne ljudske knjižnice, ki bo štela približno 200 krasnih knjig iz slovenske in tuje literature. Te knjige so provzročile slov. akad. društvu „Balkan“ velike stroške, kateri bodo vsaj deloma povrnjeni, ako prihihi na veselico, ki se vrši v nedeljo 23. t. m. v rojanskem konsumnem društvu, kolikor mogoče veliko občinstva. Vstopnina je zelo nizka in znaša samo 40 vin. Vabljeni so vsi brez razlike, tudi kdor pomotoma ni dobil vabila. Veselica prične ob 5. uri popoldne, tako, da se vročine ni bati. Po veselici se vrši ples do polnoči.

Tudi uslužbenci mestne bolnišnice v Trstu se boje ščavov. Dne 15. t. m. pripeljal je neki posestnik iz Črnotič svojega sina k zdravniški preiskavi v tržaško mestno bolnišnico. Ko je v svojem jeziku razodel svoje želje, zarentačil je službujoči nad njim, da ne razume slovenski s pristavkom: „Povsod sami ščavi.“

Mestni svet tržaški najbrže misli, da so zraven šol tudi bolnišnice v Trstu edino le za Italijane. — Svaka sila do vremena!

10.000 razglednic nove šole bo imela podružnica sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v posebnem šatoru, kjer bodo vsakemu naprodaj. Vsak Slovenec, ki pride dne

6. avgusta na semenj podružnice, si lahko kupi za par stotink sliko bodoče slov. šole. Razglednice so posnete po načrtu in so že v delu. — Za ta dan bo postavljenih mnogo šatorov; zraven bodo tudi petje, godba in ples.

Slovenci! Od vas je odvisno, kako izpade ta semenj. Čim več vas pride, tem večji bo dobiček za našo prekoristno družbo.

Se imamo veliko sovražnikov, ki bi nas radi vničili; zato pa tudi ne smemo odnehati z gmotnimi podporami, ki so naši družbi neobhodno potrebne.

Pred kratkim ije bilo čitati v listih, da je prišla naša družba v zadnjem času več tisoč kron manj nego lansko leto. Potrudimo se, da se to popravi!

Naša družba naj bo močna; mogočno naj razteza svoji perotnici čez vso našo očetnjavo kakor angelj-varh — nam v slavo, našim nepoštenim sovražnikom pa v jezo in sramoto!

Na svidenje dne 6. avgusta pri svetem Jakobu!

Občni zbor trž. podr. „Glasbene Matice“ se je vršil v sredo zvečer ob 8. in pol uri zvečer v Slov. Citalnici. Predsednik dr. E. Slavik je pozdravil udeležence, med katerimi je bilo častno število gospej in gospic ter razložil v kratkih potezah delovanje društva in njega lepi napredek v minolem letu. Povedal je, da je koncertni mojster g. prof. Hubad dvakrat nadzoroval društveno glasbeno šolo ter da se je izrazil zelo povoljno o učnem sistemu, o vsem učiteljev in o doseženih uspehih. Slednjič se je g. predsednik zahvalil vsem dobrotnikom in povsedešateljem naše glasbene podružnice.

Na to so podali tajnik, šolski vodja in blagajnik svoja poročila, iz katerih izhaja, da je društvo lepo napredovalo, da je bila glasbena šola, na kateri je poučevalo v minolem letu 6 učnih močij preko tisoč ur, obiskovana od okroglo 50 goincev in gojenk. Odbor, ki mu je bil v prvi vrsti razvoj glasbene šole na srcu, je odločil razpisati službo diplomiranega šolskega vodje, kakega absolviranega konservatorista, za prihodnjo šolsko leto. Tajnikovo poročilo, ki podaja pregledno sliko o društvenem delovanju, njega ciljih in njega pomenu, priobčimo v prihodnjih dneh v podlistku.

Na predlog člana g. geometra Pertota je bil izrečen absolutorij in zahvala odhajajočemu odboru, na kar je na predlog istega člana bil per acclamationem voljen sledeči odbor: Predsednik; dr. E. Slavik, odborniki: Bandelj Fran, dr. Abram Jos. Modrijan Vilko, Cvek Joško, dr. Mandić Josip, Prunk Josip, Premk Josip, dr. Rekar Ernst, Pinter Jernej in Dekleva Karol. Pregledovalci računov: dr. Dolenc Hinko in dr. Šavnik Ivan. Ker se k slučajnostim ni oglasil nikdo k besedi, je zopet izvoljen predsednik, zahvalivši se prisotnim za njih udeležbo, obljubil, da se bo novi odbor prizadeval po svojih močeh, delovati v prospeh in na predek društva, in je zaključil potem III. redni občni zbor.

Agitacija za Legino šolo na Kontovelu. S Kontovela: Volitive so minule. Oblak je propadel, čeravno je pri nas kamora prav pridno kupovala glasove. V naši vasi je, žal, propal, ki se prodajajo za liter vina. Ker pa upajo zdaj dobiti še par kron od kamore, zato agitirajo za Legino šolo. — Povedano bodi, da tukaj ni niti enega Italijana. Tem agitatorjem načeluje magistratni uslužbenec, čegar ime za sedaj zamočujemo. Ta se je kazal o volitvah nevrednega sina slovenskih starišev. Prostor za Legino šolo si izbere najbrž ob cesti med Kontovelom in Prosekom, kjer bodo vzgajali druhal, ki bo preklinjala in zasramovala svojo rodno mater in svojo domovino. Zato vas svarimo, stariši, da se ne boste puščali zavajati od takih odpadnikov, katerim ni mar blagor vaše dece, temveč groši, s katerimi si bodo oni polnili svoja vedno žejna grla. Ako vam predloži magistratni uslužbenec polo v podpis, zavrnite ga odločno in pošljite njega v šolo, da se bo bolj dostojno vedel napram delavcem na barkovljanski cesti. Ob tej priliki moramo omeniti, da tukaj ni sedaj nikakih razprtij med ljudmi različnega političnega mišljenja; ako bi pa peklenska nakana postala dejstvo, izgine mir in mesto tega začne politično sovraštvo, ki gotovo prinese hudi posledice. V interesu javnega miru treba preprečiti to, iz gole dobičkarije izviraajo nakano.

Radi pomanjkanja prostora smo morali nadaljevanje procesa „Banca Popolare Goriziana“, odložiti na jutri.

Zahvala. Učiteljski abiturienti in abiturientke izrekajo ob sklepu svojega zborovanja v Ljubljani najpristranejšo zahvalo za mnogoštevilni obisk vsemu učiteljskemu narasčaju, cenjenemu učiteljsstvu, posameznim zastopnikom korporacij, poročevalcem listov in vsem drugim udeležnikom, ki so se udeležili zborovanja. Posebno zahvalo izrekamo gospodm pozdravnim govornikom: predsedniku „Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev“ g. Jelencu, g. deželnemu poslancu

Ganglu, g. predsedniku svobodomiselnega srednješolskega dijaštva Nagliču, krasnemu pozdravu g. prof. Juga in Vesenjaka, urednika „Sloge“. Je nam to poročilo, da ima slovenski učitelj iskrene prijatelje, ki z njim čustvujejo, ki se bore za njegove pravice. Istotako bodi izrečena zahvala vsem slov. listom, ki so prinašali objave za naše zborovanje. Z veseljem se nam je dalje zahvaliti za najlepše uspeli vrtni koncert, gosp. gostilničarju Gorsetu, ki je znan kakor velik prijatelj našega učiteljsstva in po točni in solidni postrežbi, dalje pridnim našim orkestromcem, prijaznemu g. nadučitelju Črnagoju ki nam je daroval za gmotni prispevek vrtnega koncerta obilo množino cvetlic, vsem našim kolegijm-prodajalkam cvetlic in narodnega blaga; najskrenejša zahvala dalje vsem ostalim udeležencem vrtnega koncerta, ki so nam z vstopnino in drugimi prispevki položili temelj za naš učiteljski sklad.

Tržaška mala kronika.

Nagla smrt. Včeraj je nagloma umrla najbrž vsled anemije v možganih 21-letna Ana Giuliani stanujoča v zagati Falchi. Pozvani zdravnik z rešilne postaje je konstatiral smrt in pustil truplo na domu.

Deček, ki je bil predvčerajšnjem v ul. Media povožen, se je imenoval Martin Ukmar, in je stanoval v ulici Sette Fontane št. 254. Včeraj zjutraj so stariši prišli ogledat si truplo in so globoko potrti spoznali svojega sina.

Kolera. Deček Mariani, ki je bolan na koleri, bo okreval. Velik del interniranih ljudi je bilo že izpuščen, ker so popolnoma zdravi. Mačeha in sestra bolnika, ki sta nositeljci bacilov, se seveda nahajate v strogi izolaciji.

Parnik „Semiramis“, ki se je včeraj nahajal pred lazaretom, je dobil „libero pratio“. Bakteriološka preiskava dejektiv sumljivo obolelega mornarja je izključila kolero.

Včeraj so poslali v Magdalensko bolnišnico sedem oseb, ki so obolele za gastro-enterito, izlasti so težki simptomi pri prižgalcu Vatovcu, stanujočemu na Skorkliji št. 409. — Zdravstvena oblast-nija je seveda uvedla bakteriološko preiskavo.

Koledar in vreme. — Danes: Daniel, prer. — Jutri: Mar. Magd. spok.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 27° Cels. — Vreme včeraj: zjutraj dež, oblačno.

— Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno. Tupatam dež. Temperatura malo spremenjena. Vztočni vetrovi.

Društvene vesti.

Podružnica CMD. pri sv. Jakobu vabi na sejo, ki se bo vršila nocoj točno ob 8. uri zvečer v CM. šoli. Vabljeni so tudi udje širšega odbora in udje posameznih društev. Na dnevnem redu je št. jakovski semenj.

Odsek za ljudska predavanja ima danes, petek zvečer ob 7. uri v „Slov. Cit.“ svojo sejo. Predsednik.

Pevsko društvo „Ilirija“ pri Sv. Jakobu vabi vse one gospice pevke, katerih matere so jih priglasile učitelju za vstop k pevskemu društvu, da pridejo nocoj prav gotovo k pevski vaji, ki se vrši v društvenih prostorih od 8—10 ure zvečer. Vaje se vrše vsako sredo in petek ob označenih urah, ter se sprejemajo pevci in pevke v ul. Montecchi št. 15.

Ob enem prosi odbor vse p. n. pevke in pevce, da prihajajo točno k vajah, ker se bližajo v avgustu mesecu razni nastopi, kakor pri CMD podružnici, v Rodiku itd.

Akademsko ferijalno društvo „Balkan“ naznanja, da se vrši danes ob 7.30 uri zvečer v običajnih prostorih pevska vaja in sicer zadnja pred nastopom; zategatelj pridite vsi brez izjeme.

Ob 6. zvečer ima kvartet pevsko vajo. Sv. Ivanski cerkv. pevski zbor sklicuje izvenredni občni zbor na dne 23. t. m. ob 8. uri zjutraj v prostorih „Gospodarskega društva“ pri cerkvi. Dnevni red: Velevažne stvari, oziroma obstanek društva. Odbor.

Najpogostejši vzrok slabe kave je slaba cikorija. Ona more vse pokvariti, medtem ko dobra cikorija da kavi še-le pravi okus, vonj in barvo. Cikorijo izbirati danes ni težko, ko vsi že vemo, da je najboljša „Kolinska kavna primes“ iz naše domače „Kolinske tovarne“ v Ljubljani. Kolinska kavna primes ima v sebi združene vse one dobre lastnosti, ki jih mora imeti dobra cikorija. Ona je predvsem najizdatnejša in zato tudi najcenejša, daje kavi izborni okus, prijeten vonj in lepo barvo ter se najdalje obdrži sveža. Poleg tega je ona tudi pristen domač izdelek — edini te vrste na celem našem jugu — in zato še prav posebno zasluži naše priporočilo. Vsaka gospodinja, ki želi imeti res dobro kavo, kupuje samo „Kolinsko kavno primes“.

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO
 PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
 TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje gosp. dr. E. HUBERT-a

BUDIMPEŠTA

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Rad in z veseljem ustrezam Vaši želji in Vam lahko rečem, da ne rabim prvič Vašega izdelka **ŽELEZNATO KINA - VINO SERRAVALLO** (Vino di China Ferruginoso Serravallo). Že leta ga uporabljam v svoji praksi kot edino sredstvo s katerim dozejam najboljše uspehe tako pri odraslih, kakor pri otrocih in dovoljujem si izjaviti, da mi je od mnogih kininskih in železnatih vin, vino Serravallo izborna služilo, zato ga rad predpisujem in s tem pomagam svojim pacientom. Jaz smatram to za stvar vesti in uporabljam samo to zdravilo, v katerem se lahko prepričam, da pomaga mojim bolnikom. Zahvaljujem se Vam za pošiljatev vina Serravallo za mojega sina, ki ga je jemal z uspehom.

BUDIMPEŠTA, 25. 7. 1910.

Dr. HUBERT.

POZOR!! 50.000 parov čevljev!

4 pari čevljev za samo 7 K 50 st.

Radi plačilne zaostalosti več velikih tvornosti mi je bilo ponudeno, naj prodam veliko zalogo čevljev globoko pod proizvodno ceno. Zato prodam vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, usnje rujava ali črno galonirano, s predniki in močno močnimi podplati, zelo elegantna, najnovejša fasona. Velikost po številki. Vsi 4 pari stanejo samo 7 K 50.

Pošiljatev po povzetju

H. SPINGARN, eksport čevljev

Krakovo št. 240

Sme se zamenjati in se vrne denar.

Krojačnica za civiliste in vojake : Franjo Polanec

v Trstu, via S. Giacomo (Corso) 6, II. n.

Priporoč. se slavnemu občinstvu in vojaštvu za vsako vrstna dela. Blago prve vrste, delo solidno, cene zmernae.

Doktorica :: Klara Kukovec

ima

: SVOJ AMBULATORIJ :

za ženske in otroške bolezni

v Trstu, Piazza della Borsa 7, II.

Ordinuje od 3—4 1/2 ure pop.

:: LIFT :: :: LIFT ::

Zaloga tu- in inozem. vin, špirita likerjev in razprodaja na debelo in drobno

JAKOB PERHAUC

Trst, Via delle Acque št. 8, Trst

(Nasproti Caffè Centrale)

Velik izbor francoskega šampanjca, penečih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, elivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz do tujih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razprodaja se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franko.

Razprodaja od pol litra naprej. 263

Odlikov. tovarna sodovke in šampanjsko šumečih pokalic
z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Rimu l. 1910.

Viljem Hribar

na Opčinah

191

naznanja cenj. odjemalcem da ima glavno zalogo za bodočo sezono cevi (cilindrov) ogljenčeve kisline za pivo.

Priporoč. se tudi za odjem pokalic in sodovke.

Za točno postrežbo se jamči.

Velika klobučarna Romeo Doplicher

Klobuki iz klobučevine prvih tovarn.

Specijaliteta: trdi angleški klobuki.

Emporij kap za potovanje in za šport.

TRST
Corso št.
34.

223

Vsem : gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO

edino pristni. po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist družbi sv.
Cirila in Metoda!

533

Vesti iz Goriške.

Iz Ajdovščine. K zletu „Goriške Sokolske Župe“, ki se bo tu vršil neprekinjeno dne 23. t. m., so prijavila svojo udeležbo, poleg neštevilnih sokolskih društev, tudi že mnoga druga narodna društva. Slavnost se prične s tekmo jutraj. — Ob 10. uri bo skušnja za proste vaje in skupine. Popoldne se pa prične oficijelna prireditev z vsprejemom na kolodvoru pri prihodu posebnega vlaka, ki odide iz Gorice točno ob 12:41 uri popoldne ter se bo vračal iz Ajdovščine ob 10:35 zvečer. Slavnost se bo nadaljevala potem točno po vsprejemu, nanašanjem na plakatih.

Cenjeno občinstvo opozarjamo, da se bodo prodajale veselice vstopnice samo pri blagajnah ob potu na veselični prostor. Pri vstopu na istega bo le kontrola. Vstopnice za tribune, stranske tribune, stojišča i. t. d. bodo barvane ter naj se cenj. vdeležniki za tozadevna pojasnila obračajo na reditelje, ki imajo strog ukaz paziti na to, da se sleherni posluži pravega prostora.

Na veseličnem prostoru prodajalo se bodo v korist „Sokola“ gorka in mrzla jedila, vsakovrstne pijače, sladčice, kava i. t. d. Tam bode ta dan fungirala tudi tobakarna.

Pridite torej vsi na ta zlet in prepričajte se osebno, da je za vse, kar kdo požel, preskrbljeno v obilni meri! — Na zdar!

Sežanski ženski CMD so pristopile kakor udinje sledeče gospe in gospice: Franciška Pirnat, Antonija Wolf, Franciška Korjan, Viktorja Katalan, Marija Pirjevec, Lojzika Krajgher, Ana Mahorčič, Antonija Rebec in Karla Čebula.

Pri nabiranju udnine po naših vrlih nabiralkah g. cah Mici Amf in Pepika Štolfa darovali so sledeči naši prekoristni družbi: G. Pirnat žel. uradnik 5 K, Mihelčič post. načelnik 3 K, Černjavac 2 K, Černac 2 K, Kristina N. 1 K, Franciška Pahor 2 K, Ivanka Škrl 1 K, M. Mahorčič 2 K, Marija Strnad 1 K, Josip Jurza 1 K, Josip Rebec 2 K, Wessner 1 K, Jerene Guštin 1 K, Ana Rebec 60 st., Ivanka Gorjup 40 st.

Vesti iz Istre.

Iz Podgrada. Sklenili smo šol. leto; in to v prvi s trirazrednico in celodnevni poukom. Čujemo pa, celo od kompetentne strani, da nam vzamejo tretjo zasilno učno moč (trirazrednica namreč ni še sestimizovana). Ko je lani ob začetku šol. leta dospelo občini vprašanje, se li obveže plačevati stanarino tretji učni moči, se ni ta le radostno odzvala temu predlogu, ampak se je tudi takoj lotila dela, pri čemer se je potrošilo 2100 kron. Na mestu, kjer sta stali prej dve učni sobi, napravili so tri, tako, da se je dolgot sobi reducirala od 15 m na 9 m; površina je torej ista. Ako se uvažuje še, da se je uvel celodnevni pouk, je absolutno nemogoče izhajati iz dvo-razrednice; kajti na 90 m² prihaja 200 otrok; poleg tega treba odbiti 15 m² za kateder obeh razredov.

Poslušali smo mirno v prejšnjih dopisih iz Podgrada napade na sedanjega župana in občino ter čakali in pričakali ugodno priliko, da zavrtnemo te nesnovane napade. Evo vam! Občine, ki z veseljem vsprejema razširjenje šol in z njimi narodno prosveto, ne boječ se pri tem poleg obstoječih dvoje učiteljskih stanovanj žrtvovati še na leto do 700 K, ne bi se smelo tako nepremišljeno obsojati v javnosti!

V malih letih se je dalje potrošilo za šolo v Munah 20.000 K. Vstanovi se šole v Žejanah, Poljanah, Pregarjah, Sobanjah. Ljudstvo je siromašno, kakor gotovo nikjer v Istri, zato si ne more nakopavati dolgova dolgoro. Pomisliti je, da župan ne more vsega storiti, kar bi kdo želel; nad seboj ima še drugih 29 moč, ki imajo v važnih stvareh glavno besedo. Kdor pa ne zna niti se svojim gospodariti, temu ne bodo izročali občine v gospodarstvo. To naj si zapomni prejšnji dopisnik. — Da so občinske ceste v neredu, to ni krivda županova, ampak dotične zadrage t. j. le manjšega dela občinarjev, ki so popolnoma samoupravni. Županija je v političnem oziru vselej udana zaveznicu obstoječemu političnemu društvu za Istro; pač pa napadalec in njegovi somišljeniki odpirajo vrata (da-si morda nehoti) tisti kugi iz Kranjske. Povej mi, s kom hodiš, in ti povem, kdo si! Najvažnejša naloga občini je, da preskrbi občinam vodo, kar tudi stori. Ker sem od začetka omenjal o šolah, hočem tudi zaključiti svoj dopis z možem, ki si je pridobil pri nas največ zaslug za razširjenje šol. Ta mož je c. k. okr. nadzornik. Prihiti. S takim agilnim možem se na daleč okrog ne more ponašati kako glavarstvo. V dveh letih svojega bivanja si je znal pridobiti vsa srca podrejenega mu učiteljstva. — Koliko koristnega je učiteljstvo užilo na njegovih dveh konferencah, more razumeti le oni, ki je pazljivo prisustvoval dvanajsterim referatom in podrobnim debatam o njih. Bog živi tudi tega moža še veliko let med nami!

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Boljunsko ujamajno pripomočno društvo Bodučnost“ s sedežem v Boljuni.

Na c. kr. moškem učiteljskem v Kastvu so se vršili ustni zrelostni izpiti od 11. do 13. t. m. Udeležilo se jih je 13 domačih abiturientov in en privatist. S popolnim uspehom so prebili izpit sledeči: Badurina Benedikt, Gabrijel Dragotin, Jedrlinčič Tomo, Paskvan Milan, Rajčič Anton, Šušanj Josip, Šestan Ivan, Šestan Josip, Šiškovič Mirko, Škorpa Ivan in Zornada Josip. — Dva imata popravni izpit po 2 mesecih, eden je padel na vse leto.

Razne vesti.

Motuproprio o preložitvi praznikov. „Osservatore Romano“ objavlja pojasnila o preložitvi praznikov. Praznik Sv. Rešnjega Telesa s svojo osmino odpade na dve nedelji in se bo slovesneje praznoval nego dosedaj. Praznik Sv. Jožefa, ki se ga dosedaj ni povsod praznovalo, se bo obhajal slovesneje z osmino in postane praznik prvega reda.

VELIKI JADRAN.

Zelo nas veseli, ko vidimo, da so naš poziv glede izdaje občnega slovenskega koledarja „Veliki Jadran“ pozdravili in še pozdravljajo z navdušenjem vsi naši ugledni slovenski zavodi kakor tudi zasebniki in se priključajo z oglasi za istega. Vsem je razumljiva tendenca „Velikega Jadrana“ za narodno slovensko stvar. Vse delo, ves trud in vse misli Slovanov in Slovencev se posebej se mora združevati v oni točki, v kateri se da kaj doseči v korist občne narodne stvari. Podkljanja, da slovenska društva in organizacije kažejo pečat enostranosti, moramo odločno odbiti.

Z „Velikim Jadrantom“ mora se složni narodni stvari postaviti krepko oporo.

Hoteči računati na zagotovljene vspehe v narodni stvari se moramo Slovani medsebojno predvsem spoznati, poznati moramo sredstva, ktera omogočajo, da krepko odbijemo vse napade in nasilstva na naš narod, moramo naše sile narodne zblíževati in krepiti. Neovržena resnica pa je, da se slovenski narodi medsebojno, a Slovenci še posebej premalo poznajo.

Zato bo prva naloga „Velikega Jadrana“, da s svojo vsebino pokaže slovenski živelj, kako deluje in se razvija, njegove težnje in njegove vspehe. Vsak Slovenec naj pozna natančno one činitelje, kateri so razvijali in razvijajo svoje delo za skupno narodno obrambo in ojačanje. Pregled dela teh činiteljev nam bo pokazal marsikaj novega. Vsak denarni ali trgovski zavod, kateri zastuji nas vseh pozornost, bo vstrelil v „Veliki Jadran“ popis začetka in razvika svojega delovanja. „Veliki Jadran“ bo obsegal pregled trgovine in obrti, kolikor se je nahaja v rokah naših ljudi. S tem se nam bo razvila lepa slika slovenske gospodarske politike in opazili bomo pri tem morda tudi nekatere vzroke slabega napredka naših obrtnikov in trgovcev.

Pregled kulturnega dela mora biti najpopolnejši, obsegati mora naše šole, naše knjige, naša društva: potrebno se je ozreti na naša socijalna vprašanja. Slovensko narodno gospodarstvo, finance, promet, trgovina itd. je potrebno pokazati v glavnih potezah. Podati se mora tu narodni kataster Slovencev. „Veliki Jadran“ mora biti sploh pripraven „Vademecum“ za vsakega Slovana.

Da bo mogoče vse to delo v redu izvesti pozivljamo vse one, kateri soglašajo z našo misli, da čim prej sestavijo svoje podatke za tisek in jih vpošljejo. Vso stvarino bode, predno gre v tisek, pretresel in pregledal poseben odbor sestavljen iz strokovnjakov. „Veliki Jadran“ bo ukusno opremljen s slikami.

Obrnili smo se na strokovnjake za pomezne priloge in od vseh strani se nam obeta podpora. Predsednik „Slov. Matice“ prof. dr. Fr. Ilešič bo n. pr. napisal pregled kulturnega dela Slovencev v najnovejšem času.

Potrebno je, da se delo čim prej se stavi, zato naj v vsak kdor le more pomaga z nasvesti in sestavki v korist naše skupne narodne stvari.

Natančnejša pojasnila daje

Slovenska knjigarna

Josip Gorenjc

Trst, ul. Caserma št. 16.

80.000 UR

bo darovanih!

Prevzetje izključne razprodaje mi omogočuje ponujati za samo 3 krone krasno pozlačeno fino remont. uro na sidro s pozlačenim ali posrebrjenim kazalnikom. Ta ura je 36 ur idoca, za kar se jamči na tri leta. Nihče naj ne zamudi to ugodno priliko, dokler traja zaloga ter naj si naroči tako uro za 3 K. 2 kosa 5 K 50., 3 kosi 8 K 40. — Pošilja po povzetju

eksportna trgovina H. SPINGARN

Krakov št. 240.

Za to, kar ne ugaja, se vrne denar. — Izključen vsak riziko.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj in sicer oddelku.

1276

Prostor za trgovino (manufakturno ali železnico) z opravo vred odda se takoj. Frano Cvek, destilateur v Kamniku 1276

Hiša z zemljiščem na predaj v Rocolu. Naslov pove zaloga krme Via Giulia 33. 1276

Iščem krojaškega pomočnika. Via Farneto 46, I. vrata 6. 1278

Naš fotograf je Anton Jerklj, Trst, Via delle Poste 10. — GORICA, gosposka ulica 7. Izdelki odlikovani na vseh razstavah. — Le zaupno k njemu. 315

Urar Caio Squadrani v Trstu, ulica Scallinata št. 1. — Prodaja in popravlja ure po nizki ceni in z garancijo. Popravlja budilnice po K 1.— 868

Kupim dobrodošlo trgovino mešanega blaga v Trstu ali v okolici za približno ceno K 2500-3000. Prevzel bi na svoj račun tudi večje konsumno društvo v okolici Trsta, ali v Istri. Pisane ponudbe pod „P. D. Z. št. 1241“ na Inzeratni oddelku Edinosti. 1241

Glasovir še v dobrem stanu se proda radi selitve v ul. Stadion št. 19, I. levo. 1248

Postrežnico za dve uri zjutraj in dve uri popoldne, iščem takoj. Oglasiti se je v ulico Commerciale št. 9, III. nadst. vrata št. 37 (hiša Hillebrand). Prednost imajo one postrežnice, ki katere stanujejo v bližini te hiše. 1277

Vsi prevodi iz slovenščine v nemščino in nasprotno se preskrbijo točno in ceno. — Naslov pri inzeratnem oddelku „Edinosti“. 1262

Gospodična večja slovenščina, nemščina išče službo kot družabnica za otroke. Ponudbe pod „Družabnica“ Edinosti. 1267

Iščem dečka za prodajalno slanine. Ponudbe Suban, ulica Caserma 13. 1274

Meblirana soba z dvema posteljama se odda takoj pri slovenski družini, Via Fontana št. 8, II., na levo. 1277

Josip Trampuš Trst, ulica Industria št. 3 (Sv. Jakob) priporoča svojo pekarijo. Večkrat na dan sveži kruh. — Zaloga moke vsake vrste iz prvih mlinov. Vino in likerji v steklenicah. Sladčice in biškoti.

16-letna gospodična, večja slovenskega, nemškega in laškega jezika išče službo v trgovini kot prodajalka ali blagajničarka. Prijazne ponudbe pod „R. S. 1227“. 1227

Igralca na glasovir išče „Trgovsko izobraževal. društvo“. Reflektanti naj vložijo pisane ponudbe do 30. julija 1911.

CARLO LENARD Trst, S. Giacomo in Monte št. 12.

Žiro-račun pri Živnostenski banki.

P. T.

Podpisani si dovoljuje naznaniti Vašemu blagorodu, da je otvoril v tukajšnjem mestu z vsem komfortom urejeni

„slikarski atelje.“

Sprejemajo se v izvršitev vsa umetniška, slikarska dela: hišna pročelja, sobe, cerkve, napisi, grbi, slikarje na steklu itd., kakor tudi pozlačenja, barvarska in lakirska dela. Vsa naročila se izvršujejo z največjo skrbnostjo po absolutno konkurenčnih cenah. Za naročila zadostuje dopisnica. — Jamči se za vsako delo.

Posebno se priporočam cenj. stavbenim podjetjem. Plačilo sledi po izvrš. delu.

S prošnjo, da se mi izroči delo v poizkušnjo se beleži z odličnim spoštovanjem

Carlo Lenard, slikarski mojster

Trst, ulica S. Giacomo in Monte 12.

Sprejemajo se tudi naročila izven mesta. — Specialist za reklamne načrte.

V Podbrdu ob državni železnici

— odda se še —

nekaj leplj sob z 2 posteljama za letoviščarje.

Cena po dogovoru od 20 do 40 K mesečno. Cene v restavraciji zmerne.

J. STRAVS, restavrater.

Trgovina v Nabrežini

je bogato založena z vsakovrstnimi

mrtvaškimi predmeti in z vsem potrebnim: krste, sveče, obleke, pajčolani, razni venci iz umetnih cvetic itd. itd. Ugodne cene.

Prodaja tudi cvetlice in vence za zaročence, birmance in druge slučaje.

Zastopstvo Novega Pogrebnege Podjetja v Trstu, Corso 47.

T. VITEZ v Nabrežini, glavni trg pri cerkvi.

Gostilna „Pri Adriji“

Trattoria „ALL' ADRIA“.

Podpisani naznanjamo slavnemu občinstvu, da sem odprl gori imenovano gostilno v BARKOVLAH na obrežju št. 132. Točim samo pristna domača vina in prodajam: Belo in črno po 1.04 liter, Dreherjevo pivo po 56 st. liter.

Dobi se tudi vino spumanti po 2.40 steklenica. Marsala in vsakovrstni likerji. Kuhinja je vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili.

Za obilen obisk se toplo priporoča z geslom: SVOJI K SVOJIM! Vekoslav Kocijancič.

Umetni : fotografični

pri sv. Jakbu - TRST. atelje pri sv. Jakbu - TRST. ulica Rivo št. 42 (pritližje)

Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razglede, posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za vsakovrstne spomenike itd. itd. Posebnost: Povečanje vsakotere fotografije. Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel na svoj račun dobroznano gostilno

„PRI FRANCU“

v Trstu, ul. Giosue Carducci 33.

Za dobro pijačo, kuhinjo in postrežbo skrb in se toplo priporoča

JAKOB ORTAR.

V najem se oddajo bicikli

Zaloga dvokoles

in šivalnih strojev rabljenih po zelo nizki ceni in tudi na obroke.

TRST, Via Scorzeria št. 12

V. Osvaldella 501

Ob nedeljah in praznikih odprto do 4. pop.

V žganiarni in sladličarni vogal ul. Ghega

in trga vojašnice (blizu Nar. Doma in kavar. Fabris. Bogat izbor najboljih vin in likerjev prvih tovarn naše države. — Izvrstne slaščice.

CENE ZMERNE.

Asti Spumante, Bečak zagrebški Polinkovac in Sokol. Posebne vrste: Ruze po najzmernejših cenah.

CENIKE JEDIL IN PIJAČ

za gostilne, restavracije in hotele v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku je založila v raznih oblikah in po zmerni ceni

tiskarna „Edinost“ v Trstu

ulica Giorgio Galatti 20.

Oglase, poslana, osmrtnice, male oglase, zahvale in v obče kakoršnokoli vrsto oglasov sprejme „Inzeratni oddelk“ v ul. Giorgio Galatti št. 20 (Narodni dom) polunadstropje, levo. — Urad je odprto od 9. do 12. dop. in od 3. do 7. zvečer.